

KATEDRALSKOLAN

Katedralskolans handlingsplan för en drogfri skola 2026-2027

KATEDRALSKOLAN

Katedralskolans handlingsplan för en drogfri skola 2026-2027

All personal på Katedralskolan har ett viktigt uppdrag att verka för en drogfri skolmiljö. Skolans medarbetare gör detta genom att arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande. Syftet med Katedralskolans drogplan är att vara ett stöd vid misstanke om drogmissbruk bland elever. Den lokala drogplanen används som ett komplement till dokumentet "Handlingsplan för drogfri skola-stöd för ledning och medarbetare inom utbildningsförvaltningen skolverksamhet i Uppsala kommun" som antogs 2020-03-31 (viss revidering mars 2024). Nytt för höstterminen -26 är Uppsala kommuns stödmaterial *Arbeta för en drogfri skola*. Materialet används som stöd i skolans förebyggande och åtgärdande arbete. Materialet tydliggör ansvar, förhållningssätt och rutiner vid oro eller misstanke om alkohol- och narkotikaanvändning och utgör ett komplement till skolans lokala drogplan. Katedralskolan har som mål att gå igenom materialet och påbörja arbetet under höstterminen -26.

Främjande och förebyggande arbete

Katedralskolans elever informeras om kommunens och skolans planer vid lämpligt tillfälle. Vårdnadshavare informeras under första föräldramötet i åk 1. Katedralskolans lärare tar upp drogfrågor som en naturlig del av undervisningen och uppmärksammar elevers frånvaro från skolan. Elevhälsoteamet arbetar kontinuerligt med förebyggande insatser. Detta kan bland annat innebära att ge information i personalgrupper och samtal och information till elever och i förekommande fall vårdnadshavare. Elevhälsoteamet har att följa aktuell forskning och lagstiftning inom området droger. Katedralskolans elevhälsoteam samarbetar med socialtjänst och polis samt andra aktörer.

Upptäcka

Alla medarbetare i skolan har ansvar för att uppmärksamma tecken på användning av ANDT (Alkohol Narkotika Doping och Tobak (inklusive nikotin) hos eleverna och agera enligt skolans riktlinjer. Tecken på att en elev eventuellt använder droger kan vara förändringar i beteende, socialt samspel och psykiska och fysiska förändringar.

Varningstecken *kan* vara

- sena ankomster, hög korttidsfrånvaro, oförklarad frånvaro under skoldagen
- koncentrationssvårigheter, ojämn och/eller försämrad arbetsprestation
- irriterad, ojämn i humöret, håller sig undan
- förändrat umgänge, upphör med gamla kontakter helt till förmån för nya
- minskat intresse för skola eller tidigare fritidsaktivitet
- försämrad relation till föräldrar och syskon
- liberal attityd till droger (klädstil, musik, språk)
- oförklarlig trötthet, håglöshet, rastlöshet, passivitet
- finns i sammanhang där stölder, våld, hot förekommer

KATEDRALSKOLAN

- fysiska tecken som röda ögonvitor eller förstorade eller förminskade pupiller
- ökad eller minskad aptit eller ökad konsumtion av sötsaker
- innehav av rullpapper, tablettkrossare eller små pappersbitar för filter

Personal i skolan som känner oro för en elev är skyldig att göra orosanmälan (bilaga 1) till socialtjänsten. Om orosanmälan görs av annan personal på skolan är det viktigt att kontaktuppgifter till den som står för oron finns med i anmälan.

KATEDRALSKOLAN

Åtgärder

Tobak och nikotin

Enligt Lagen om tobak och liknande produkter är rökning förbjuden i lokaler med barn- och ungdomsverksamheter samt på skolgårdar och motsvarande utrymmen utomhus. Förbudet gäller oavsett ålder och tid på dygnet. I Uppsala kommun har man utöver detta beslutat om tobaksfri skoltid (gäller även e-cigarett (vapes), vattenpipa och nikotinpåsar) enligt Kommunstyrelsens Mål och budget för 2017, mål 4. All personal på skolan ska vara tobak- och nikotinfria i mötet med elever. All personal på skolan har ett ansvar att vid behov påminna eleverna om att tobaks- och nikotinanvändning är förbjuden under skoltid. Elevhälsoteamet kan finnas som ett stöd i att sluta röka/snusa och ge tips om tobak- och nikotinavvänjning. (Se länkar efter bilagor).

Alkohol

Misstanke

All personal på Katedralskolan som misstänker att en elev har använt eller förvarat alkohol på skolan ska omedelbart kontakta skolledningen. Skolledningen, i samråd med elevhälsoteamet, kontaktar elev och vårdnadshavare (om elev är omyndig eller samtycker till kontakt). Samtal ska skyndsamt ske mellan elev, vårdnadshavare (om elev är omyndig eller samtycker till kontakt), programrektor och kurator eller skolsköterska. I mötet görs en bedömning kring behov av fortsatt stöd. Skolan upprättar en handlingsplan med överenskommelse, med elev och vårdnadshavare, om vad som ska uppnås och vem som ansvarar. Det kan till exempel handla om anpassningar i skolan och stöd från elevhälsoteamet. Skolan informerar även elev och vårdnadshavare om möjligheten att kontakta Uppsala kommuns Ungdomscentrum. De erbjuder kostnadsfritt råd och stöd rörande alkohol- och drogfrågor. Vid fortsatt oro upprättas en orosanmälan till socialtjänsten (länk i bilaga 1).

Påträffas påverkad av alkohol på Katedralskolans område

Om en elev påträffas påverkad av alkohol ska kontakt omedelbart tas med skolledning eller elevhälsoteamet (kurator alternativt skolsköterska). I samråd med elevens föräldrar görs en bedömning om eleven ska hämtas eller ta sig hem på egen hand. Om eleven är myndig har skolan att tillse att eleven lämnar skolan på ett tryggt sätt. Om en minderårig elev är berusad i skolan ska orosanmälan till socialtjänsten upprättas (länk i bilaga 1). Elev och vårdnadshavare informeras om att anmälan görs. Samtal kring händelsen sker med elev, vårdnadshavare (om elev är omyndig eller samtycker till kontakt), programrektor och kurator eller skolsköterska. Ovan nämnda handlingsplan (under avsnittet *misstanke alkohol*) upprättas.

KATEDRALSKOLAN

Narkotika

Misstanke

All personal på Katedralskolan som misstänker att en elev har använt eller förvarat narkotika på skolan ska omedelbart kontakta skolledning eller elevhälsoteamet (kurator alternativt skolsköterska). Vid behov kontaktas polis. Skolledningen, i samråd med elevhälsoteamet, kontaktar elev och vårdnadshavare (om elev är omyndig eller samtycker till kontakt). Samtal ska omedelbart ske med elev, vårdnadshavare (om elev är omyndig eller samtycker till kontakt), programrektor och kurator eller skolsköterska. I mötet görs en bedömning kring behov av fortsatt stöd. Skolan upprättar en handlingsplan med överenskommelse, med elev och vårdnadshavare, om vad som ska uppnås och vem som ansvarar. Det kan till exempel handla om anpassningar i skolan och stöd från elevhälsoteamet. Skolan informerar även elev och vårdnadshavare om möjligheten att kontakta Uppsala kommuns Ungdomscentrum. De erbjuder kostnadsfritt råd och stöd rörande alkohol- och drogfrågor i form av fem samtal och två urinprovslämningar. Vid fortsatt oro hos minderårig elev upprättas en orosanmälan till socialtjänsten, se länk i bilaga 1. För myndig elev kan anmälan upprättas enligt generalklausulen, se bilaga 1. Skolans handlingsplan kan också innefatta en överenskommelse om samtycke för utlämnande av resultat från urinprov ges (bilaga 2). Vid fortsatt oro kopplat till elevens beteende kan skriftlig varning utdelas av rektor enligt Skollagen, se nedan. Om syftet med den skriftliga varningen inte uppnås kan rektor vidare göra en framställan till ansvarig nämnd som har att ta ställning till eventuell avstängning av eleven.

Påträffas påverkad av narkotika på Katedralskolans område

Om en elev påträffas påverkad av narkotika ska kontakt **omedelbart** tas med skolledning eller elevhälsoteamet (kurator alternativt skolsköterska). *Vid akut fara ring 112.* Vårdnadshavare kontaktas av skolledningen och informeras om situationen. Samtal sker omedelbart med elev, vårdnadshavare (om elev är omyndig eller samtycker till kontakt), programrektor och kurator eller skolsköterska. Ovan nämnda handlingsplan (under avsnittet *misstanke narkotika*) upprättas. Orosanmälan görs (för myndig elev kan anmälan upprättas enligt generalklausulen, se bilaga 1). Skolan informerar elev och vårdnadshavare om möjligheten att kontakta Uppsala kommuns Ungdomscentrum. De erbjuder kostnadsfritt råd och stöd rörande alkohol- och drogfrågor i form av fem samtal och två urinprovslämningar. Skolans ovan nämnda handlingsplan kan också innefatta en överenskommelse om samtycke för utlämnande av resultat från urinprov ges (bilaga 2). Om eleven inte följer det som överenskommit vid ovan nämnda samtal kan rektor dela ut en skriftlig varning. Om syftet med den skriftliga varningen inte uppnås kan rektor vidare göra en framställan till ansvarig nämnd som har att ta ställning till eventuell avstängning av eleven.

KATEDRALSKOLAN

Personal som påträffar narkotika inom skolans område ansvarar för att genast ta kontakt med skolledning som ansvarar för att polisen kontaktas.

Ytterligare åtgärder

Disciplinära åtgärder

Rektor eller lärare kan med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero besluta om disciplinära åtgärder enligt Skollagen (2010:800), 5 kap, 6–13 §§ (se länk efter bilagor). Hur skolan kan agera när det finns en drogpåverkad elev som inte stör undervisningen finns det inget tydligt juridiskt svar på. Rektor och lärare måste göra en bedömning från fall till fall, bland annat med stöd från professionerna inom elevhälsoteamet. Skolans rektor kan även ta hjälp av kommunjurist vid frågor om disciplinära åtgärder. I vissa fall får rektorn besluta att stänga av en elev. För grundskolan gäller 5 kap. 14–16 §§ skollagen. För gymnasieskolan 5 kap. 17–21 §§ skollagen, samt 5 kap. 19–20 §§ skollagen för gymnasieutbildning med praktiska inslag.

Elevskåp

Elevskåpen är skolans egendom och eleverna har tillgång till skåpen under förutsättning att de följer skolans regler för hur de ska användas. Skolan har en allmän befogenhet att kontrollera att skåpen används på det sätt som är avsikten. Skolledningen kan öppna och visitera skåpen utan att det anses vara en husrannsakan. Elever ska få information om villkoren som gäller för att de ska få använda skåpen. Om skolledningen bedömer att de behöver öppna ett skåp ska eleven erbjudas att vara med. Vid misstanke eller vetskap om narkotika i elevskåp kopplas polis in. Skolan har rätt att i förebyggande syfte utföra narkotikasök med specialutbildad hund med förare.

Väskor

En väska är elevens personliga egendom och får inte genomsökas. Uppkommer behov av detta måste polis tillkallas.

Skolresor och lägerskolor

Studiebesök, lägerskolor och skolresor är utflyttad skolverksamhet och omfattas av reglerna ovan. Tydliga regler om vad som gäller ska finnas upprättade och tydligt kommunicerade. Eleven kan skickas hem eller hämtas på hemmets bekostnad om eleven är påverkad av droger. Medföljande vuxna, vårdnadshavare och ledare ska följa skolans regler.

KATEDRALSKOLAN

Bilagor:

Bilaga 1: Anmäla till socialtjänsten

Bilaga 2: Samtycke för utlämnande av resultat för urinprov (Ungdomscentrum)

Användbara länkar:

Lag om tobak och liknande produkter: [Lag \(2018:2088\) om tobak och liknande produkter | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

Kommunstyrelsens Mål och budget Uppsala kommun 2017:
<https://www.uppsala.se/contentassets/00c1aff8cc444445af75311e60bbd24a/arende-3-mal-och-budget.pdf>

Skollagen: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800
(5 kap. 17-21 §§)

Uppsala kommuns sida Unga och droger: [Unga och droger - Uppsala kommun](#)

Handlingsplan för drogfri skola inom Utbildningsförvaltningen i Uppsala kommun:
https://www.uppsala.se/contentassets/bdaf112f6db84b549a90d2434b9dd439/7331-droger-handlingsplan_webb.pdf

Socialtjänstlagen: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453
(14 kap. 1 §)

Offentlighets- och sekretesslagen: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/offentlighets--och-sekretesslag-2009400_sfs-2009-400
(Generalklausulen 10 kap. 27 §, 25 kap. 1 §, 23 kap. 2 §)

Ungdomscentrum/Ungdomsteamet: [Ungdomscentrum - Uppsala kommun](#)

Kommunens insida: [Arbeta för en drogfri skola](#)

KATEDRALSKOLAN

Bilaga 1

Orosanmälan till socialtjänsten

Om det finns oro för eller vetskap om att en omyndig elev använder, köper eller säljer droger ska detta anmälas till socialtjänsten. All skolpersonal har anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen när det gäller barn och ungdomar som är under 18 år. När det gäller en elev som är över 18 år kan psykolog, skolkurator, specialpedagog, lärare och rektor anmäla till socialtjänsten med hjälp av generalklausulen (10 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen). Denna gäller dock inte för skolsköterska och skolläkare som behöver göra en särskild avvägning för att kunna bryta sin sekretess gentemot myndig person. Den i personalen som känner oro för en elev kan om behov finns få stöd av elevhälsoteamet att formulera orosanmälan. Om det uppstår tvekan kring vad som ska anmälas eller osäkerhet kring vad som ska framgå i en anmälan-kontakta socialtjänstens mottagningsenhet, 018-727 43 00. Information finns även på uppsala.se, sök på "Anmäl misstanke om att barn eller unga far illa". Där finns också e-tjänsten för orosanmälan. I orosanmälan är det viktigt att redogöra för anledningen till oron. Var så konkret som möjligt. Beskriv till exempel förändringar när det gäller elevens beteende, skolnärvaro och prestation. Vårdnadshavare informeras om att orosanmälan görs om inte anmälaren har oro för att det innebär risk för barnets säkerhet. Vid akut oro ring socialtjänsten direkt 018-727 43 00 eller socialjouren 018-15 00 00 utanför kontorstid.

1 Generalklausulen gäller inte uppgifter från hälso- och sjukvården (10 kap. 27 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen, JO 2000/01 s. 512.)

Länk till orosanmälan för elev under 18 år:

https://www.uppsala.se/contentassets/a45f6b42e6914cc1a3f5fe0eca01b33b/anmalan-till-socialtjansten-vid-misstanke-eller-kannedom-om-att-barn-eller-ungdom_f75b.pdf

KATEDRALSKOLAN

Bilaga 2

Sida 1 (1)

Samtycke för utlämnande av resultat från urinprov

För att Ungdomscentrum och skolan ska kunna samarbeta och stötta dig och ditt barn på ett bra sätt behöver Ungdomscentrum ditt samtycke till att meddela skolans elevhälsoteam resultaten från urinproven.

Denna blankett lämnas till Ungdomscentrum.

Elev

Förnamn	Efternamn	Personnummer
Skola		Klass

Ungdomscentrum utgår från att vårdnadshavare med gemensam vårdnad agerar i samförstånd om enbart en skriver under.

Samtycket gäller under nedanstående period.

☐ 3 månader ☐ 6 månader

Underskrift vårdnadshavare 1

Datum	Underskrift	Namnförtydligande
Telefonnummer dagtid		

Underskrift vårdnadshavare 2

Datum	Underskrift	Namnförtydligande
Telefonnummer dagtid		

Underskrift elev

Datum	Underskrift	Namnförtydligande
Telefonnummer dagtid		

Vi behandlar och skyddar din information i detta formulär enligt reglerna i Dataskyddsförordningen (GDPR). Dina personuppgifter behandlas av socialnämnden i enlighet med Dataskyddsförordningen 2016/679. Ändamålet med behandlingen är provtagning och analys av urinprov. Vi samlar in uppgifter för att kunna handlägga ditt ärende och rättslig grund för det är myndighetsövning. Uppgifterna sparas i enlighet med arkivlagen. Vi delar dina uppgifter med utbildningsförvaltningens elevhälsoteam. Läs mer om Uppsala kommuns hantering av personuppgifter och dina rättigheter som uppgiftslämnare på uppsala.se/gdpr.